

Quyết định giám đốc thẩm

Số: 337/2022/DS-GĐT

Ngày: 27/12/2022

V/v tranh chấp hợp đồng ủy quyền

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

**ỦY BAN THẨM PHÁN
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

Thành phần Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa: Ông Võ Văn Cường.

Các Thẩm phán:

1. Ông Tô Chánh Trung

2. Ông Hoàng Thanh Dũng

Thư ký phiên tòa: Ông Trần Ngọc Tuấn – Thẩm tra viên chính

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Ngát – Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 12 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên tòa giám đốc thẩm xét xử vụ án dân sự về “*Tranh chấp hợp đồng ủy quyền*” giữa các đương sự:

1. *Nguyên đơn:* Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Nhiên liệu HB; địa chỉ: 212/170/66 đường NVN, phường TĐ, Quận M, Thành phố Hồ Chí Minh.

2. *Bị đơn:* Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Dầu khí VT; địa chỉ: ấp TP, thị trấn CT, huyện CT, tỉnh Hậu Giang.

3. *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

3.1. Công ty TNHH Thương mại TM; địa chỉ: 85 đường HBT, phường BN, Quận M, Thành phố Hồ Chí Minh.

3.2. Bà Mai Thị Đ, sinh năm 1978; địa chỉ: 10A đường ĐBL, Phường HB, quận BT, Thành phố Hồ Chí Minh.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Nguyên đơn là Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Nhiên liệu HB, do đại diện hợp pháp trình bày:

Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Dầu khí VT (gọi tắt là Công ty VT) nợ tiền mua bán dầu khí của Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Nhiên liệu HB (gọi tắt là Công ty HB) nên ngày 17/9/2018, Công ty VT đã ủy quyền cho Công ty HB (do bà Mai Thị Đ đại diện) thực hiện các quyền của người sử dụng đất đối với thửa đất số 218, tờ bản đồ số 36, phường HP, quận CR, thành phố Cần Thơ (Khu dân cư HP I - lô số 3A - khu đô thị mới Nam sông Cần Thơ). Tuy nhiên sau đó, Công ty VT lại tự ý chấm dứt hợp đồng ủy quyền, thực hiện việc mua bán thửa đất nêu trên. Vì vậy, Công ty HB yêu cầu Tòa án buộc Công ty VT tiếp tục thực hiện hợp đồng ủy quyền nêu trên.

Bị đơn là Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Dầu khí VT, do đại diện hợp pháp trình bày:

Công ty VT không đồng ý với yêu cầu khởi kiện của Công ty HB, đồng thời có yêu cầu phản tố, yêu cầu Tòa án tuyên bố vô hiệu Hợp đồng ủy quyền ngày 17/9/2018 giữa Công ty VT với Công ty HB về việc Công ty VT ủy quyền cho Công ty HB thực hiện các quyền của người sử dụng đất đối với thửa đất số 218, tờ bản đồ số 36, phường HP, quận CR, thành phố Cần Thơ.

Tại Bản án dân sự sơ thẩm số 31/2020/DS-ST ngày 30/9/2020, Tòa án nhân dân huyện CT, tỉnh Hậu Giang quyết định (tóm tắt):

Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn là Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Nhiên liệu HB. Chấp nhận yêu cầu phản tố của bị đơn là Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Dầu khí VT.

Tuyên bố vô hiệu hợp đồng ủy quyền lập ngày 17/9/2018 giữa Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Nhiên liệu HB với Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Dầu khí VT.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí và quyền kháng cáo.

Bản án sơ thẩm bị nguyên đơn là Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Nhiên liệu HB kháng cáo.

Tại Bản án dân sự phúc thẩm số 25/2022/DS-PT ngày 15/3/2022, Tòa án nhân dân tỉnh Hậu Giang quyết định (tóm tắt):

Chấp nhận kháng cáo của Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Nhiên liệu HB.

Hủy bản án sơ thẩm.

Giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân huyện CT, tỉnh Hậu Giang giải quyết sơ thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

Ngoài ra, Tòa án cấp phúc thẩm còn quyết định về án phí.

Ngày 27/4/2022, Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Dầu khí VT có đơn đề nghị kháng nghị đối với bản án phúc thẩm nêu trên.

Tại Quyết định số 87/2022/KN-DS ngày 26/9/2022, Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh kháng nghị bản án dân sự phúc thẩm nêu trên, đề nghị Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử giám đốc thẩm hủy bản án dân sự phúc thẩm nêu trên, giữ nguyên Bản án dân sự sơ thẩm số 31/2020/DS-ST ngày 30/9/2020 của Tòa án nhân dân huyện CT, tỉnh Hậu Giang.

Tại phiên tòa, đại diện Viện Kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh đề nghị Hội đồng giám đốc thẩm chấp nhận kháng nghị của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh, hủy bản án phúc thẩm, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Theo Biên bản họp ngày 17/9/2018 của Hội đồng thành viên Công ty VT, thì “*Công ty TNHH TMDV Dầu Khí VT đồng ý ủy quyền cho bà Mai Thị Đ... được phép dùng tài sản Đất Hưng Phú tọa lạc tại: Khu dân cư HP I (lô số 3A), khu đô thị mới Nam sông Cần Thơ, phường HP, quận CR, Tp Cần Thơ, Giấy chứng nhận QSDĐ số: BA 726189, thửa đất số 218, tờ bản đồ số 36, mua bán, chuyển nhượng, thanh lý, cầm cố, cho thuê, đặt cọc, tặng cho, đứng vay và bảo lãnh thế chấp vay vốn tại các ngân hàng*”. Tuy nhiên, cùng ngày, ông Tô Điền Quốc H – Giám đốc, đại diện hợp pháp cho Công ty VT lại ký hợp đồng ủy quyền cho Công ty HB, do bà Mai Thị Đ, Giám đốc Công ty, làm đại diện hợp pháp, thực hiện các quyền của người sử dụng đất đối với thửa đất nêu trên.

[2] Ngày 30/8/2019, Hội đồng thành viên Công ty VT họp thống nhất đơn phương hủy bỏ Hợp đồng ủy quyền nêu trên (nhưng biên bản ghi nhầm là Hợp đồng

ủy quyền ngày 10/9/2018). Công ty HB cho rằng, theo thỏa thuận tại hợp đồng ủy quyền thì Công ty VT không có quyền hủy ngang việc ủy quyền vì bất cứ lý do gì nên yêu cầu Tòa án buộc Công ty VT thực hiện hợp đồng này.

[3] Xét thấy, Hội đồng thành viên của Công ty VT đã họp thống nhất ủy quyền cho cá nhân (bà Mai Thị Đ), nhưng giám đốc Công ty VT lại ký hợp đồng ủy quyền cho pháp nhân (Công ty HB) là không đúng về chủ thể được ủy quyền. Mặt khác, tại thời điểm ký hợp đồng ủy quyền thì thửa đất 218 đã được thế chấp cho Ngân hàng Thương mại Cổ phần Đầu tư và Phát triển Việt Nam (gọi tắt là BIDV) theo Hợp đồng thế chấp số 08/2017/6594213/HĐTC ngày 19/12/2017 (đăng ký giao dịch bảo đảm ngày 20/12/2017) để bảo đảm cho việc thực hiện nghĩa vụ trả nợ vay của Công ty VT đối với BIDV. Như vậy, nội dung ủy quyền nêu trên đã vi phạm điều cấm của luật, và theo quy định tại Điều 123 của Bộ luật Dân sự năm 2015 thì giao dịch giữa các bên bị vô hiệu.

[4] Tòa án cấp sơ thẩm xét xử không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Công ty HB, đồng thời chấp nhận yêu cầu phản tố của Công ty VT, tuyên bố vô hiệu hợp đồng ủy quyền ngày 17/9/2018 giữa Công ty VT với Công ty HB là có căn cứ, đúng pháp luật.

[5] Tòa án cấp phúc thẩm nhân định cho rằng, Tòa án cấp sơ thẩm có vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng, không thể khắc phục được ở cấp phúc thẩm nên hủy bản án sơ thẩm, cụ thể: không đưa BIDV vào tham gia tố tụng; thông báo về việc thay đổi thời gian xét xử có sự khác biệt về thời gian và thư ký phiên tòa không đúng với tên thư ký được ghi trong quyết định đưa vụ án ra xét xử; biên bản nghị án không thể hiện có thảo luận nội dung về khấu trừ án phí vào tiền tạm ứng án phí, không ghi quyền kháng cáo của đương sự và việc thi hành án.

[6] Xét, các lý do Tòa án cấp phúc thẩm nêu ra để hủy bản án sơ thẩm, thấy rằng: Theo quy định tại khoản 4 Điều 68 của Bộ luật Tố tụng dân sự, thì người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án dân sự là người tuy không khởi kiện, không bị kiện, nhưng việc giải quyết vụ án dân sự có liên quan đến quyền lợi, nghĩa vụ của họ nên họ được tự mình đề nghị hoặc các đương sự khác đề nghị và được Tòa án chấp nhận đưa họ vào tham gia tố tụng với tư cách là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan. Trong vụ án này, các bên tranh chấp hợp đồng ủy quyền giữa Công ty VT với Công ty HB, nếu đưa BIDV vào tham gia tố tụng thì kết quả giải quyết vụ án cũng không ảnh hưởng đến quyền lợi hoặc nghĩa vụ của BIDV, do đó, Tòa án cấp sơ thẩm không đưa BIDV vào tham gia tố tụng là đúng.

[7] Đối với các sai sót về thông tin thời gian mở phiên tòa, thư ký phiên tòa, và thiếu sót trong biên bản nghị án là có vi phạm thủ tục tố tụng. Tuy nhiên, như nhận định trên, Tòa án cấp sơ thẩm đã giải quyết vụ án có căn cứ pháp luật; những vi phạm về tố tụng nêu trên không làm thay đổi bản chất của vụ án.

[8] Do đó, Tòa án cấp phúc thẩm hủy bản án sơ thẩm để giải quyết sơ thẩm lại là không đúng với nhận định nêu trên.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 337 và Điều 343 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

1. Chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 87/2022/KN-DS ngày 26/9/2022 của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Hủy Bản án dân sự phúc thẩm số 25/2022/DS-PT ngày 15/3/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh Hậu Giang; giữ nguyên Bản án dân sự sơ thẩm số 31/2020/DS-ST ngày 30/9/2020 của Tòa án nhân dân huyện CT, tỉnh Hậu Giang về vụ án “*tranh chấp hợp đồng ủy quyền*” giữa nguyên đơn là Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Nhiên liệu HB với bị đơn là Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Dầu khí VT, và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án.

3. Quyết định giám đốc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày ra quyết định./.

Nơi nhận:

- Chánh án TANDCC tại TP HCM (để báo cáo);
- Vụ Pháp chế và Quản lý khoa học;
- VKSNDCC tại TP HCM;
- TAND tỉnh Hậu Giang;
- TAND H. CT, T. Hậu Giang;
- Chi cục THADS huyện CT, tỉnh Hậu Giang;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu Phòng LTHS, HS, THS. (TNT).

**T/M ỦY BAN THẨM PHÁN
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Võ Văn Cường